

KRATKE VIJESTI

U SEMELJICIMA POTPISANI UGOVORI ZA IZGRADNJU LINIJSKIH GRAĐEVINA AGLOMERACIJE SEMELJCI

U Općini Semeljicima 27. srpnja 2021. svečano su potpisani ugovori za izgradnju linijskih građevina Aglomeracije Semeljci– grupe 1-3 unutar "Projekta poboljšanja vodnokomunalne infrastrukture aglomeracije Semeljci". Potpisivanju su nazočili Mario Šiljeg, državni tajnik pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja, Josip Miletić, zamjenik župana Osječko-baranjske županije, Zoran Đuroković, generalni direktor *Hrvatskih voda*, Grga Lončarević, načelnik Općine Semeljci, Ivan Kočiš, direktor *Đakovačkog vodovoda*, Marin Mandarić, gradonačelnik Đakova, te predstavnici izvođača radova odnosno zajednice izvođača koju čine *Sokol d.o.o.*, *Izgradnja VVK d.o.o.*, *Vodovod-Montaža d.o.o.* i *Crocus d.o.o.*

Vrijednost ugovora za izgradnju linijskih građevina iznosi približno 95 milijuna kuna s PDV-om. Ugovori obuhvaćaju izgradnju sustava odvodnje otpadnih voda u naseljima Koritni, Kešincima i Semeljicima te radove na poboljšanju sustava vodoopskrbe na području Općine Semeljaca, izgradnju sustava odvodnje otpadnih voda u naseljima Mrzoviću i Vrbici te radove na poboljšanju sustava vodoopskrbe širega đakovačkog područja. Izgradnja sustava odvodnje na navedenim područjima uključuje izgradnju 50.826 metara dugoga sustava odvodnje, od čega je 38.501 metar gravitacijskih kolektora i 12.325 metara tlačnih vodova, izgradnju 26 crpnih stanica te 1260 priprema za kućne priključke odvodnje. Dogradnja sustava vodoopskrbe obuhvaća rekonstrukciju i dogradnju transportnih vodoopskrbnih cjevovoda između naselja Kuševca i crpilišta Semeljaca ukupne duljine 11.319 metara. Projektom su predviđene i dvije stanice za podizanje tlaka kao i izgradnja obilaznoga cjevovo-

da oko grada Đakova, od crpilišta Trslane do naselja Kuševca, rekonstrukcija dijela čvorišta vodoopskrbne mreže ukupne duljine 12.221 metar s izvedbom 136 priprema za kućne priključke na postojeći sustav vodoopskrbe kao i izgradnja 38 mjerno-regulacijskih okana te 1260 vodomjera za daljinsko očitavanje potrošnje. Ukupna vrijednost Projekta poboljšanja vodnokomunalne infrastrukture Aglomeracije Semeljci približno je 220.000 kuna s PDV-om, od čega je 69,3 posto sufinancirano bespovratnim sredstvima Europske unije, a preostali iznos sufinanciran je sredstvima Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, *Hrvatskih voda*, Općine Semeljaca i *Đakovačkog vodovoda*. Tim projektom planirani su smanjenje gubitaka u sustavu vodoopskrbe te uspostava javne odvodnje otpadnih voda na području Općine Semeljaca. Također će biti podignut stupanj priključenosti korisnika na sustave vodoopskrbe i odvodnje.

U sklopu Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. do sada su na području Osječko-baranjske županije odobreni i u provedbi EU-ovi projekti Osijek (podijeljen u dvije faze), RVS Osijek (podijeljen u dvije faze), Đakovo, Valpovo – Belišće, Beli Manastir, Semeljci i Našice. U fazi pripreme su i projekti Sušine – Đurđenovac, Donji Mihaljac, Osijek 2 i Punitovci. ■

PROJEKT DOBAVNOGA VODOOPSKRBNOG SUSTAVA "LIČKA JASENICA – RAKOVICA – NP PLITVIČKA JEZERA"

U *Hrvatskim vodama* svečano je potpisan Sporazum o međusobnim pravima i obvezama u provedbi izrade projektne dokumentacije za građenje dobavnog vodoopskrbnog sustava "Lička Jasenica – Rakovica – NP Plitvička jezera". Sporazum su potpisali Tomislav Ćorić, ministar gospodarstva i održivog razvo-

ja, Mario Banožić, ministar obrane, Zoran Đuroković, generalni direktor *Hrvatskih voda*, Tomislav Kovačević, ravnatelj Javne ustanove "Nacionalni park Plitvička jezera", načelnici općina Rakovice, Plitvičkih jezera i Saborskog, župani Karlovačke i Ličko-senjske županije te predstavnici tvrtki *Spelekom d.o.o.*, *Vodovod Korenica d.o.o.* i *Vodovod i kanalizacija d.o.o. Ogulin*. Potpisivanju su nazočili i Mario Šiljeg, državni tajnik pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja, Igor Kreitmeyer, ravnatelj Uprave za zaštitu voda, te suradnici iz vodnoga gospodarstva. Procijenjena vrijednost projektne dokumentacije po projektnome zadatku iznosi 10 milijuna kuna, a sredstva osiguravaju *Hrvatske vode* (u iznosu od 80 posto) te javne ustanove NP *Plitvička jezera*, *Vodovod i kanalizacija Ogulin*, *Vodovod Korenica* i *Spelekom d.o.o.*

U pozdravnome govoru Zoran Đuroković, generalni direktor *Hrvatskih voda*, istaknuo je kako je to velik trenutak kako za zaštitu tako i za održivi razvoj područja Plitvičkih jezera. Na tome području vode naizgled ima, ali je nema dovoljno za vodoopskrbu. Rješenje je dobava voda iz Ličke Jasenice. To će značiti pedesetak kilometara cjevovoda, možda i hidrotehnički tunel. Optimalan način rješavanja problema vodoopskrbe definirat će navedena projektna dokumentacija. Na taj način pomoći će se jezeru Kozjaku, jer više se neće uzimati voda s područja Plitvičkih jezera, a ljudima iz toga kraja bit će omogućen održivi razvitak.

Tomislav Kovačević, ravnatelj Javne ustanove "Nacionalni park Plitvička jezera", izrazio je veliko zadovoljstvo time što su dionici toga dugo očekivanog projekta koji je u skladu s politikom zaštite voda i zaštite prirode kako u Nacionalnome parku tako i u bližoj okolici.

Cilj je potpisanoga sporazuma sveobuhvatno, dugoročno održivo rješavanje pitanja osiguranja dobave vode za potrebe

KRATKE VIJESTI

područja NP-a Plitvička jezera, većeg dijela Općine Plitvičkih Jezera te područja općina Rakovice i Saborskog. Predmet Sporazuma jest uređenje međusobnih prava i obveza u provedbi izrade projektne dokumentacije za građenje dobavnoga vodoopskrbnog sustava navedenoga područja Martina Furdek Hajdin, županica Karlovačke županije, istaknula je to kako je čin potpisivanja Sporazuma povijesni trenutak. Postoje i novinski članci iz 1951. koji problematiziraju da taj kraj nema dovoljno pitke vode. Dodala je kako je voda i radno mjesto, i obitelj i dom, život bez kojega ne možemo govoriti ni o demografiji ni o gospodarskome napretku toga kraja, a osim što će se omogućiti opstanak ljudi u tome kraju, omogućit će se i zaštita Plitvičkih jezera, bisera naše domovine koji će za buduće generacije ostati lijep kao što je to i danas.

U ime Ličko-senjske županije zamjenica župana Jasna Orešković Brkljačić zahvalila je svima koji su sudjelovali u projektu te izrazila zabrinutost zbog dosadašnjeg štetnog utjecaja na okoliš te zbog ograničenoga kapaciteta, posebno ljeti. Osim što će konačno biti riješeno pitanje vodoopskrbe toga dijela Ličko-senjske županije, izgradnjom novoga sustava bit će stvoreni uvjeti za izostanak gubitka vode u vodoopskrbnome sustavu, što je danas itekako prisutno.

S obzirom na to da dio dobavnoga vodoopskrbnog sustava prolazi kroz vojni poligon Slunj na kojemu Hrvatska vojska redovito održava vježbe, ministar obrane Mario Banožić je u ime resornoga ministarstva izrazio zadovoljstvo što Hrvatska vojska kroz Sporazum može pružiti potporu civilnim institucijama i jedinicama lokalne samouprave.

Ministar gospodarstva i održivog razvoja Tomislav Čorić obratio se prisutnima ističući kako je taj projekt ogroman iskorak. Navedenim općinama je već desetljećima najvažniji za njihove žitelje i za kvalitetu

života i u konačnici za razvoj gospodarstva. Čestitao je *Hrvatskim vodama* i jedinicama lokalne samouprave koje kreću u izradu projektne dokumentacije te im je zaželio da posao bude završen što prije i da se u realizaciju također kreće što prije. **KOMUNALNI RADOVI U KOSTRENI**

Na području Općine Kostrene u tijeku su brojni komunalni radovi. Iako se zabrana izvođenja radova tijekom ljeta ne odnosi na javne radove, oni su se u prvoj polovini kolovoza 2021. ipak izvodili znatno smanjenom dinamikom kako bi se i na taj način doprinijelo očuvanju i jačanju turističke sezone na području Kostrene.

Na gradilištu parkirališta u Pavekima izvedeni su temelji i potporni zidovi, prilazne stube te rampa za osobe s invaliditetom i smanjene pokretljivosti. Izvedena je oborinska odvodnja te su ugrađene upojne građevine sa separatorom i platoom parkirališta, a nakon godišnjih odmora uslijedili su završni radovi na potpornim zidovima, stubama i asfaltiranju koji bi u skladu s ugovorom trebali biti završeni u rujnu 2021. U Žurkovu je u tijeku sanacija pokosa na području rekonstrukcije i proširenja ceste, a u Žuknici uređuje se pomoćno nogometno igralište. Završena je glavina iskopa, izvedeni su potporni zidovi, upojni bunar i položena oborinska odvodnja. Pokos je zaštićen zaštitnim mrežama. U sklopu radova izvodi se oborinska odvodnja i na glavnome igralištu, ispod tribina, koja će također biti spojena na upojni bunar. Do kraja kolovoza 2021. ugrađene su elektroinstalacije i sustav navodnjavanja te su postavljeni temelji stupova za reflektore, formiran je plato te su postavljeni drenažni slojevi za umjetnu travu i sportsku opremu, čije postavljanje planirano u rujnu, dok je završetak radova planiran u listopadu ove godine. Na gradilištu Društveno-vatrogasnog doma u Pavekima izveden je širok iskop, dok su iskopi za temelje kao i betoniranje temelja i potpornih zidova

izvedeni u drugoj polovini kolovoza, što neće utjecati na ugovorenu planiranu dinamiku. ■

POVEĆANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI U INDUSTRIJI

Predstavnicima tvrtki kojima su odobrena sredstva na temelju javnoga poziva "Povećanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije u proizvodnim industrijama" 27. srpnja 2021. svečano su dodijeljeni ugovori ukupno vrijedni 326,3 milijuna kuna. Tomislav Čorić, ministar gospodarstva i održivog razvoja, tom je prigodom rekao to kako se u tim poduzećima očekuje povećanje razine energetske učinkovitosti, ali i konkurentnosti zbog smanjenja potrošnje električne energije i povećanja učinkovitosti u proizvodnji. Takva vrsta natječaja trenutno je najbolja opcija jer omogućava poduzećima da poboljšanjem energetske učinkovitosti, ugradnjom solarnih panela, utječu na smanjenje potrošnje električne energije. Dodao je i to da je to smjer u kojemu država treba ići u cilju da postane niskouglično i klimatski neutralno društvo. Istaknuo je da je za istu namjenu iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti planiran ponovno znatan iznos tako da domaći poduzetnici već krajem 2021. i početkom 2022. mogu očekivati nove natječaje. Inače, dobivena sredstva moraju biti uložena u sljedećih godinu do dvije dana. Ministar je zaključio da će takvih poziva u sljedećemu razdoblju biti još više.

Helena Iveković, voditeljica Posredničkog tijela razine 2 (skraćeno PT2), koje je mjerodavno za provedbu i kontrolu projekata koji se kao i ovi navedeni financiraju iz EU-ovih fondova, istaknula je to da su ugovori potpisani s pet mikro i malih poduzetnika, šest srednjih i sedamnaest velikih. Najavila je kako će PT2 organizirati i edukativne radionice kako bi

KRATKE VIJESTI

predstavnik tvrtki koje su ugovorile projekte upoznali sa svim koracima provedbe te im dali konstruktivne savjete kako da sve bude u skladu s EU-ovim pravilima i procedurama. Radi se o zahtjevnim projektima čija će provedba biti složena, a Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost stoji na raspolaganju svima da ih što uspješnije provedu. ▀

EUROPSKI TJEDAN ZA SMANJENJE OTPADA

Europski tjedan za smanjenje otpada (EWWR) ove će se godine održati od 20. do 28. studenoga 2021., a osnovni je cilj podići razinu svijesti o održivome upravljanju resursima i otpadom. Kroz stotine aktivnosti isticat će se važnost "3R", odnosno smanjenja (*Reduce*), ponovne uporabe (*Reuse*) i recikliranja otpada, a na sudjelovanje se potiče širok krug sudionika – od gradova i općina preko privatnih tvrtki, udruga i organizacija do svakog pojedinca. Inicijativa se održava već 12 godina, a samo 2020. bilo je organizirano više od 10.600 akcija u 33 europske države. Neprestana proizvodnja otpada jedna je od najvećih prijetnji s kojima se suočavaju društvo i planet. Borba protiv toga zajednička je odgovornost svih ljudi, istaknuli su organizatori povodom nadolazećeg događanja. Registracija za ovogodišnji Europski tjedan za smanjenje otpada počinje u rujnu 2021. ▀

ZELENA TRANZICIJA PODUZEĆA

Tomislav Ćorić, ministar gospodarstva i održivog razvoja, i Vjeran Vrbanec, predsjednik Uprave Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO), održali su konferenciju za medije o preliminarnim podacima evaluacije projektnih prijedloga za javni poziv "Jačanje konkurentnosti poduzeća

ulaganjima u digitalnu i zelenu tranziciju".

Ciljevi toga, 1,14 milijardi kuna vrijednoga poziva jesu jačanje konkurentnosti poduzeća, priprema zelenoga, digitalnoga i otpornoga oporavka gospodarstva kroz poticanje energetske učinkovite i/ili tehnološki napredne proizvodnje te inovativnih poslovnih modela u cilju razvoja novih kompetencija, povećanja opsega proizvodnje, povećanja opsega izvoza, ali i očuvanja postojećih radnih mjesta te poticanja stvaranja novih.

Pozitivno je ocijenjeno 597 projektnih prijedloga, što je čak 70,9 posto ukupno zaprimljenih projektnih prijedloga. Ministar Ćorić rekao je to kako hrvatski poduzetnici u nadolazećemu razdoblju mogu očekivati čitav niz poziva za bespovratna sredstva. Osim takvih sa zelenom komponentom bit će poziva koja će otvoriti prostor neophodan za jačanje daljnega kapaciteta i konkurentnosti domaće prerađivačke industrije. Nacionalni plan oporavka i otpornosti podrazumijeva redovito praćenje novih projekata, ali i pomoć novim investicijskim iskoracima poduzetnika. Izravne potpore poduzetnicima u tranziciji na energetske učinkovito gospodarstvo iznositi će 1,9 milijardi kuna. U inovacije i digitalizaciju bit će usmjereno 960 milijuna kuna, dok će 1,1 milijarda kuna ići na poticanje ulaganja u investicije koje su preduvjet za kružno gospodarstvo. Ministar je zaključio da će uz to financijski instrumenti koji će biti usmjereni u investicije i jačanje konkurentnosti iznositi čak 2,3 milijarde kuna. ▀

I DALJE PREVIŠE OTPADA NA ODLAGALIŠTIMA

Na kraju 2020. u Republici Hrvatskoj bila su ukupno 93 aktivna odlagališta otpada, a 228 lokacija odlagališta otpada je

zatvoreno. To su novi podaci Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja. U 2020. ukupno odložena količina svih vrsta otpada na 93 aktivna odlagališta, od kojih se na 84 odlagališta odlagao komunalni otpad, a na devet odlagališta isključivo proizvodni otpad, iznosila je 1.451.749 tona, što je 10,1 posto manje nego u 2019. kada je odloženo 1.615.571 tona. Najviše ukupno odložena otpada prijavljeno je u Zadarskoj županiji (334.071 tona), Gradu Zagrebu (206.624 tone) i Splitsko-dalmatinskoj županiji (181.170 tona).

Podaci pokazuju i to kako do 31. prosinca 2020. nije postignut propisani cilj smanjenja opsega godišnjeg odlaganja biorazgradivoga komunalnog otpada na najviše 264.661 tonu, odnosno na 35 posto mase biorazgradivoga komunalnog otpada proizvedenog u 1997., već je ta brojka premašena za 331.352 tone. Prema podacima za 2020., Republika Hrvatska je sada na otprilike 79 posto mase biorazgradivoga komunalnog otpada proizvedenog u 1997.

Od ukupnoga broja aktivnih odlagališta na koja se odlagao komunalni otpad (84 odlagališta) pripremu sanacije prijavilo je 18 odlagališta, sanacija je bila u tijeku na 28 odlagališta, a status saniranih ima ukupno 37 odlagališta. Od ukupnoga broja aktivnih odlagališta na koja se odlagao isključivo proizvodni otpad (devet odlagališta) pripremu sanacije prijavila su četiri odlagališta, sanacija je bila u tijeku na jednome odlagalištu, dok je na četiri odlagališta sanacija završena.

Prema prikupljenim podacima, od 2005. do kraja 2020. ukupno je zatvoreno 228 službenih odlagališta. Od ukupnoga broja zatvorenih odlagališta krajem 2020. na 57 odlagališta sanacija je bila u pripremi, u tijeku je bila na 15 odlagališta, dok je na 156 završila. ▀

KRATKE VIJESTI

OPSEG GLOBALNE GRAĐEVINSKE INDUSTRIJE ĆE U 2021. PORASTI 5,7 POSTO

Unatoč neizvjesnome okruženju zbog pandemije koronavirusa, opseg globalne građevinske industrije će u 2021. porasti 5,7 posto. Taj podatak naveden je u izvješću britanske tvrtke *GlobalData*, specijalizirane za prikupljanje i obradu podataka u vodećim svjetskim industrijskim granama. Riječ je o snažnome rastu s obzirom na to da je građevinska industrija na globalnoj razini u prošloj godini zabilježila pad opsega od 2,4 posto te da je broj zaraženih koronavirusom još uvijek visok u cijelome svijetu.

Mnoga tržišta uspjela su vratiti pozitivni zamah i već su se vratila na razinu prije pandemije. Od 65 tržišta za koja su prikupljeni podaci za prvo tromjesečje 2021. 25 je u tome razdoblju zabilježilo međugodišnji rast opsega, uključujući Kinu, Francusku, Italiju, Indiju i Saudijsku Arabiju. U izvješću je dodatno navedeno to da je građevinski sektor osim s koronavirusom bio suočen s nizom drugih izazova. To uključuje poremećaje u lancima opskrbe, visoke cijene građevnoga materijala i nedostatak nekih materijala poput čelika, drveta, cementa i agregata u odnosu na potražnju.

Prema prvoj procjeni Državnog zavoda za statistiku, opseg građevinskih radova u Hrvatskoj u prvome tromjesečju bio je viši 6,6 posto (+7,5 posto prema kalendarski prilagođenim podacima), dok je bruto dodana vrijednost porasla 8,8 posto. ■

SANACIJA I PRODUŽENJE POSTOJEĆEG PRISTANA LUKE UNIJE – II. FAZA

Početna konferencija projekta "Sanacija i produženje postojećeg pristana luke Unije – II. faza" održana je 16. srpnja

2021. Produljenjem glave lukobrana i proširenjem u obliku slova T bit će omogućeno pristajanje brodova redovite linijske plovidbe u luci Unije. Projekt su zainteresiranoj javnosti predstavili ravnatelj Županijske lučke uprave Mali Lošinj Filip Balija, zamjenik primorsko-goranskog župana Vojko Braut, načelnik Sektora za provedbu, praćenje i koordinaciju politike razvoja otoka i podršku regionalnoj i lokalnoj razini Ivan Bota u ime Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova EU te predstavnik projektanta *Pomgrad Inženjering d.o.o.* Dobroslav Šestanović.

Sanacija i produženje postojećega pristana luke Unije, vrijedna oko 37,4 milijuna kuna, jedan je od projekata unaprjeđenja lučke infrastrukture koje provodi Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture u cilju boljeg povezivanja otoka. Radovi bi trebali biti završeni u lipnju 2022. Naime, postojeći lukobran ima skroman kapacitet priveza dvaju manjih brodova, što nije dostatno za sigurnu vezu s Malim Lošnjem, Cresom, Rijekom, Pulom i Zadrom o kojoj ovisi razvoj Unija.

Na području Primorsko-goranske županije u provedbi su projekti dogradnje luka Crikvenica, Cres, Baška i Mrtvaška. Kao i sanacija i produženje pristana luke Unije navedeni projekti financiraju se iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. s ukupno 222,36 milijuna kuna bespovratnih sredstava. Projekti se sufinanciraju europskim sredstvima iz Kohezijskog fonda s udjelom od 85 posto i sredstvima iz Državnog proračuna s udjelom od 15 posto.

PRIJAVE ZA SUFINANCIRANJE KONDENZACIJSKIH BOJLERA I KONDENZACIJSKIH KOTLOVA

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost nastavlja s programom

sufinanciranja kupnje kondenzacijskih bojlera. Novost u odnosu na 2020. jest to da se za poticaje osim građana Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske i Zagrebačke županije mogu javiti i stanovnici Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije čiji su objekti oštećeni u potresima.

Osim kupnje kondenzacijskih bojlera za pojedinačne stambene jedinice unutar obiteljskih kuća, višestambenih zgrada ili stambeno-poslovnih zgrada Fond će sufinancirati kupnju te ugradnju kondenzacijskih kotlova za zajedničke kotlovnice višestambenih zgrada ili stambeno-poslovnih zgrada. S obzirom na to, na javni poziv ukupno vrijedan 32 milijuna kuna mogu se javiti fizičke osobe, odnosno građani koji su vlasnici ili suvlasnici stanova i obiteljskih kuća te upravitelji zgrada koji zastupaju vlasnike ili suvlasnike višestambenih i stambeno-poslovnih zgrada.

Bespovratna sredstva dodjeljuju se u iznosu do 80 posto opravdanih troškova. Za nabavu kondenzacijskoga bojlera najviše se može dobiti do 8000 kuna po stambenoj jedinici, dok se za nabavu kondenzacijskoga kotla može dobiti maksimalno do 4500 kuna po stanu/poslovnome prostoru, odnosno najviše 300.000 kuna po jednoj višestambenoj ili stambeno-poslovnoj zgradi.

Građani se na javni poziv mogu prijaviti preko sustava za e-Prijave koji je dostupan na mrežnoj stranici Fonda, poštom ili preko prijamnoga ureda Fonda (Radnička cesta 80, Zagreb), dok se upravitelji zgrada mogu prijaviti isključivo preko sustava za e-Prijave. Podnošenje prijave na Javni poziv počelo je 29. srpnja 2021., a poziv traje do kraja kalendarske godine ili do iskorištenja sredstva. ■